

Методичні та організаційно-педагогічні рекомендації та поради словесникам закладів освіти щодо проведення дистанційного навчання з української мови та літератури, зарубіжної літератури

Під час організації дистанційного навчання в умовах карантину вчителям-словесникам закладів освіти необхідно враховувати наступне:

1. Забезпечення виконання освітніх програм з української мови та літератури, зарубіжної літератури.
2. Необхідність складання індивідуального плану самоосвіти вчителя-словесника, де зафіксувати такі пункти: коригування календарно-тематичного планування; опрацювання методичних новинок, розміщених у фахових виданнях та на електронних ресурсах; пошук, перегляд та вибір відеоматеріалів для уроків; перегляд фахових вебінарів та участь у них; проходження фахових онлайн-курсів; розробка завдань для учнів із відповідних тем та розміщення їх у групах; проведення індивідуальних консультацій із класними керівниками та батьками тощо.
3. Домовлення з учнями про режим дистанційної роботи (із вказівкою учневі дати, до якої треба виконати конкретне завдання).
4. Налагодження обов'язкового зворотного зв'язку (наприклад, окрім чіткого переліку літературних творів, запланованих для вивчення під час карантину, важливо також надати покрокову інструкцію батькам і дітям, як організувати самостійну роботу вдома: записати основні положення з теми в зошит (правила, окремі визначення тощо), прочитати літературний твір, переглянути відеоматеріали, виконати інтерактивну вправу, скриншот виконаного завдання надіслати на електронну пошту вчителя тощо).
5. Узгодження з учасниками освітнього процесу форми виконаних ними завдань та оцінення їх учителем.
6. Обрання форм дистанційного навчання

Дистанційне навчання може проводитися у двох формах: онлайн і офлайн.

Уроки онлайн – обмін інформацією в режимі прямої трансляції (вебінар).

Перша умова проведення: учні та вчитель повинні бути забезпечені відповідним технічним обладнанням (ноутбук, планшет або комп'ютер з веб-камерою), мати підключення до мережі Інтернет. Друга умова: усі учні, роз'єднані територіально, повинні в призначений час приступити до роботи. Під час використання офлайн-технологій матеріали уроку зберігаються на платформі для проведення дистанційного навчання, учні можуть опрацювати їх у будь-який час.

Кожен учитель сам обирає доступну дітям і батькам форму проведення

дистанційних занять: у блогах, через електронну пошту та найпоширеніший вайбер-зв'язок. Розміщувати завдання з кожного предмету для усіх класів можна, створивши на сайті школи окрему вкладку.

7. Обрання педагогами електронних освітніх платформ (GoogleClassroom, EdEra, Prometheus, ILearn, „На урок”) для дистанційного навчання, електронних ресурсів, сайтів, які вони, звичайно, широко використовують під час звичного освітнього процесу – на уроках:

- сайт фонду «Відкрита політика» (відеоуроки з української мови, української літератури ЗНО, ДПА: <https://dostupnaosvita.com.ua/video-lessons>

Наразі на цій платформі розміщено 22 відеоуроки з української мови і літератури. Банк уроків постійно поповнюється;

- сайт Олександра Авраменка – доцента Київського університету імені Бориса Грінченка:

<http://xn--80aafnzkijm.xn--j1amh/>; <http://ippo.kubg.edu.ua/ekspres-uroky>.

Експрес-уроки української мови від Олександра Авраменка вчитель може рекомендувати учням із метою ознайомлення конкретного слововживання та підвищення культури мовлення;

- сайт „Мова – ДНК нації” – Лепетун або Як вивчити українську мову за допомогою смартфона: <https://ukr-mova.in.ua> . Використовуючи дотепні, часом жартівливі картинки, на яких зображено головного героя Лепетуна, можна ознайомити учнів (здебільшого 5 - 9 класів, хоча й старшокласникам це не завадить) з окремими орфограмами, пунктограмами, з лексикою, граматиною, стилістикою. Допоможуть ці картинки дітям також зрозуміти значення прислів'їв, фразеологізмів;

- „Лайфхаки з української мови”, або Українська мова для дорослих і школярів <https://edera.gitbook.io/laifhaki-z-ukra-ns-ko-movi/> Кожен урок-лайфхак супроводжується робочими аркушами із завданнями для перевірки засвоєння знань і тестами;

- вправи для вивчення української мови від „Тренажера з правопису української мови” <https://webpen.com.ua/>;

- трансляція курсів з підготовки до ЗНО на ТК „РАДА” та YouTube-каналі МОН (із 17 березня 2020 року); безкоштовна підготовка до ЗНО Besmart;

- можливості платформи „Мій Клас” (для учнів 5 – 9 класів), Prometheus (для учнів 10 – 11 класів);

- <https://wisecow.com.ua/literatura/ukrayinska-literatura-v-imenax/> – курс лекцій від WiseCow. 39 поетів, драматургів та прозаїків оживають у небанальних історіях від Ярини Цимбал та Євгенія Стасіневича – чи не найкращих українських літературознавців сучасності;

[-https://courses.ed-era.com/courses/course-](https://courses.ed-era.com/courses/course-)

v1:Osvitoria_and_EdEra+lifhacks201+lifhacks201/about ? онлайн-курс у формі кориснихпорад (лайфхаків), що допоможе простежити історію розвитку мистецтва слова від фольклору й перших писемних пам'яток до сучасної української літератури, опанувати базовими теоретико-літературними поняттями, виробити навички аналізу художніх творів.

Під час організації дистанційного навчання із предметів „Українська література” та „Зарубіжна література” доцільно працювати через онлайн-платформи, використовувати методики „Переверненого класу” чи іншого типу змішаного навчання. Методика навчання за принципом „Перевернений клас” або змішане навчання передбачає самостійне прочитання здобувачами освіти літературного твору, а практичні завдання закріплюються в класі чи під час групових робіт. Цю методику використовують під час традиційного (класного) навчання, вона буде ефективною й під час карантину, якщо роботи учнів перевіряти дистанційно.

8. Організація дистанційного навчання для освітян.

Надзвичайно корисним задля підвищення фахового рівня вчителя в умовах дистанційного навчання є перегляд ним різноматичних вебінарів, онлайн-курсів та безпосередня участь у них.

23 березня Міністерство цифрової трансформації України презентувало оглядовий онлайн-курс сервісів дистанційного навчання для освітян.

Онлайн-курс доступний на платформі: Дія. Цифрова освіта. за посиланням: <https://osvita.dia.gov.ua/courses/online-services-for-teachers>.

Онлайн-курс містить 6 відеороликів, у яких ідеться про алгоритми та комунікацію вчителів і учнів на період дистанційного навчання, а також набір сервісів і специфіку їх використання для вчителів, зокрема: Google Classroom, Microsoft Teams, Cisco Webex, Zoom, Class Dojo, Classtime, Viber та інші.

І насамкінець. Усі ми повинні пам'ятати, що єдиних вимог до форми та змісту дистанційних уроків немає. Усе залежить від бажання, креативності та цифрової компетентності педагога.